

Zakelijk fatsoen

- eerlijkheid
- geheimhouding
- betrouwbaarheid
- niet-schadelijk gedrag

Vrije mededinging

- niet samenspannen
- vermijden van gedwongen winkelnering

Deskundigheid en objectiviteit

- innemen van een onafhankelijke positie
- verschaffen van juiste informatie en oordelen

Duurzaamheid

- respect voor mensen
- én milieu
- én winstgevendheid (people – planet – profit)

Nevi Gedragscode

‘Handreiking verantwoord inkopen’

Januari 2017 (herdruk)

NeVi

Procurement
in perspectief

Voorwoord

Nevi vindt het van zeer groot belang dat inkoopprofessionals ethisch handelen. Daarom is een nieuwe Nevi Gedragscode ontwikkeld die inkopers handreikingen biedt bij het omgaan met ethische dilemma's in het inkoopproces. De code geeft niet op alle vragen antwoord. Indien gewenst kan de Nevi Commissie Ethiek worden benaderd om uitspraken te doen over een kwestie.

We hebben ervoor gekozen te werken met principes in plaats van regels, omdat regels vaak alleen uitdrukken wat wel mag en wat niet. Principes kun je veel ruimer inzetten en geven aan hoe inkoopprocessen idealiter verlopen. Onze leden kunnen die 'best practice' vergelijken met hun eigen situatie en waar wenselijk aanpassingen maken in hun werkwijze. Zo maken we samen het inkoopvak in Nederland beter.

Kernwaarden Nevi gedragscode

Samenvatting

Nevi vindt het van zeer groot belang dat inkoopprofessionals ethisch handelen en ontwikkelde daarom een Nevi Gedragscode die inkopers, maar ook alle andere betrokkenen/belanghebbenden bij het inkoopproces, handreikingen biedt bij het omgaan met ethische dilemma's in het werk.

Aan de code liggen vier kernwaarden ten grondslag:

- ▶ Zakelijk fatsoen,
- ▶ Deskundigheid en objectiviteit,
- ▶ Vrije mededinging, en
- ▶ Duurzaamheid.

Waar het om gaat is dat een inkoopprofessional eerlijk, integer en betrouwbaar is, handelt in overeenstemming met vaktechnische standaarden en beslissingen neemt op basis van feiten in plaats van eigenbelang. Betrokkenen in het inkoopproces verdienen gelijke kansen en het is zaak een gezonde balans te vinden tussen winstgevendheid, mens en milieu.

De Nevi Gedragscode is een resultante van de vier kernwaarden en bestaat uit de kernthema's

- 1 Wet- en regelgeving,
- 2 Persoonlijke belangen,
- 3 Gedrag naar concurrenten, en
- 4 Maatschappelijke verantwoordelijkheid.

In het kort komt het erop neer dat de inkoopprofessional integer is, altijd probeert om ethisch juist te handelen en ervoor open staat om te leren. Hij neemt de geldende wetten en regels in acht, respecteert eerlijke concurrentie, behandelt zakelijke partners rechtvaardig en scheidt zakelijke en persoonlijke belangen. Hij beschermt handels- en bedrijfsgeheimen en is zich bewust van zijn positie bij het gebruik van social media.

Buiten de Nevi Gedragscode kan de inkoopprofessional bij een urgent dilemma de Nevi Commissie Ethiek om advies vragen via het secretariaat van Nevi (info@nevi.nl).

I Introductie

Nevi en haar leden zijn zich bewust van hun maatschappelijke verantwoordelijkheid richting klanten en leveranciers maar ook naar het milieu, de samenleving als geheel en niet te vergeten de eigen organisatie. Daarbij gelden vier kernwaarden, te weten:

- Zakelijk fatsoen,
- Deskundigheid en objectiviteit,
- Vrije mededinging, en
- Duurzaamheid

De Nevi Gedragscode is bedoeld om duidelijk te maken welk belang wij hechten aan die vier principes, die we in hoofdstuk II nader omschrijven. In hoofdstuk III volgt dan de eigenlijke Nevi Gedragscode, die van toepassing is per 10 oktober 2012.

De Nevi Gedragscode is bestemd voor iedere inkoopprofessional die lid is van Nevi. Ze is bedoeld als toetssteen bij alle zakelijke contacten die de inkoopprofessional onderhoudt, maar geldt soms ook buiten het professionele domein, als privéactiviteiten mogelijk een relatie hebben met het werk.

De Nevi Gedragscode voldoet aan de basisprincipes van de UN Global Compact. Ze is verder opgesteld in lijn met de 'ILO Conventions' (International Labor Office), de 'United Nations' Universal Declaration of Human Rights', de 'UN Conventions on the Rights of the Child', de 'Convention for the Elimination of All Forms of Discrimination of Women' en de 'OECD Guidelines for Multinational Companies' (zie bijlage 1).

Het is belangrijk dat iedereen begrijpt dat 'goed gedrag' heel goed kan betekenen dat méér gedaan wordt dan gedragscodes en richtlijnen voorschrijven. Uiteindelijk gaat het erom dat onze leden handelen in de 'geest' van de Nevi Gedragscode en niet naar de 'letter'. De code biedt dan ook geen afvinklijstje, maar wél een aantal handreikingen en principes die relevant zijn voor inkoopprofessionals in Nederland.

II Kernwaarden

We beschrijven nu de vier kernwaarden die ten grondslag liggen aan de Nevi Gedragscode.

Zakelijk fatsoen

Hiermee bedoelen we dat een inkoopprofessional eerlijk en betrouwbaar is en anderen geen schade toebrengt. In het inkoopproces handelt hij naar eer en geweten en spreekt hij altijd de waarheid, opdat belanghebbenden niet worden misleid. Vertrouwelijke informatie wordt niet aan derden verstrekt, tenzij er wettelijke of professionele plichten zijn die het noodzakelijk maken dit wel te doen. Vertrouwelijke informatie wordt nooit gebruikt om er zelf beter van te worden. De inkoopprofessional leeft de voor hem relevante wet- en regelgeving na en onthoudt zich van handelingen die het beroep in diskrediet kunnen brengen. De inkoopprofessional heeft respect voor andere culturen en gebruiken.

Deskundigheid en objectiviteit

Een inkoopprofessional verstrekt wanneer daarom gevraagd wordt en er geen wettelijke bezwaren of geheimhoudingsplichten in het spel zijn, altijd de juiste informatie en probeert op basis van gedegen kennis en ervaring de juiste keuzes te maken. Hij handelt in alle omstandigheden integer, gedegen en in overeenstemming met vaktechnische standaarden. Om dat laatste te kunnen doen, stelt de inkoopprofessional zich voortdurend op de hoogte van nieuwe relevante ontwikkelingen in zijn vakgebied.

Met objectiviteit bedoelen we dat de inkoopprofessional zijn oordeel baseert op feiten en niet op vooroordelen of eigenbelang. Hij staat niet open voor ongepaste beïnvloeding door derden en vermijdt iedere relatie die zijn professioneel en onafhankelijk oordeel op ongewenste wijze zou kunnen beïnvloeden.

Vrije mededinging

Hiermee wordt bedoeld: niet-samenspannen, het bieden van gelijke kansen voor alle potentiële leveranciers bij het meedingen naar een opdracht, het kiezen van leveranciers op basis van objectieve criteria en het voorkomen van gedwongen winkelnering.

Duurzaamheid

Daarmee bedoelen we dat de inkoopprofessional streeft naar winstgevendheid maar tegelijkertijd respect heeft voor mens én milieu: People, Planet, Profit.

De vier kernwaarden staan niet los van elkaar, maar ontleen kracht aan hun onderlinge samenhang. Als kernwaarden met elkaar botsen moet een zorgvuldige afweging worden gemaakt om duidelijk te krijgen wat de beste handelwijze is. Nevi en meer in het bijzonder de Nevi Commissie Ethiek kan daarbij om advies worden gevraagd.

III De Nevi Gedragscode

In hoofdstuk II hebben we de vier kernwaarden op basis waarvan de Nevi Gedragscode is opgesteld, benoemd. Hieruit vloeit de Nevi Gedragscode voort, die bestaat uit de volgende kernthema's: wet- en regelgeving, persoonlijke belangen, gedrag naar concurrenten en maatschappelijke verantwoordelijkheid.

Algemeen

De inkoopprofessional is integer, probeert altijd om ethisch juist te handelen en staat ervoor open om te leren en zowel zichzelf als collega's en de inkoopbranche als geheel beter te maken.

1. Wet- en regelgeving

Bij alle zakelijke activiteiten in welk land dan ook neemt de inkoopprofessional de geldende wetten en regels in acht. Zakelijke partners worden altijd rechtvaardig behandeld en afspraak is afspraak, dus contracten worden altijd nagekomen.

2. Persoonlijke belangen

De inkoopprofessional maakt een zorgvuldige scheiding tussen zakelijke en persoonlijke belangen. Inkoopbeslissingen worden onafhankelijk en objectief genomen.

De anticorruptiewetgeving wordt nageleefd, wat wil zeggen dat er in algemene zin geen persoonlijke voordelen in natura worden aangeboden, beloofd, verleend of goedgekeurd om

- ▶ een bevoorrechte positie in de zakelijke transacties te verkrijgen,
- ▶ de zakelijke relatie op een onwenselijke of verboden manier te beïnvloeden,
- ▶ de professionele onafhankelijkheid van de zakenpartner in gevaar te brengen.

Evenmin zal de inkoopprofessional persoonlijke voordelen eisen of aanvaarden in de omgang met zakelijke partners. Uitzonderingen zijn kleine gewoonten die vallen binnen de grenzen van de normale zakelijke praktijk als het gaat om gastvrijheid, beleefdheid en (lokale) gebruiken.

Het opstellen van een richtlijn, door de organisatie waar de inkoopprofessional werkzaam is, met betrekking tot het aanbieden en ontvangen van geschenken en het aanvaarden van uitnodigingen voor zakelijk entertainment en evenementen, kan duidelijkheid bieden en uitzonderingen toestaan voor het geven of krijgen van geschenken van geringe waarde en van een symbolische betekenis. Ook over andere zaken die mogelijk begrenzing behoeven, zoals zakelijke maaltijden en bedrijfsuitjes, kan in zo'n richtlijn duidelijkheid worden geschapen.

3. Gedrag naar concurrenten

De inkoopprofessional respecteert eerlijke concurrentie en dus ook de wetten en regels die mededinging handhaven en bevorderen en samenspanning en het maken van onderlinge prijsafspraken verbieden.

4. Maatschappelijke verantwoordelijkheid

a. Dwangarbeid

De inkoopprofessional verwerpt elke vorm van dwangarbeid en respecteert de regelgeving van de Verenigde Naties over mensenrechten en de rechten van kinderen. In het bijzonder verbindt hij zich aan het Verdrag betreffende de minimumleeftijd voor toelating tot het arbeidsproces (Verdrag Nr.138 van de International Labor Office, de 'ILO') en het Verdrag betreffende het verbod van en het onmiddellijk in actie komen voor de uitbanning van de ergste vormen van kinderarbeid (Verdrag Nr.182 van de ILO). Als nationale regelgeving voorziet in strengere maatregelen heeft deze voorrang boven internationale afspraken.

b. Discriminatie

De inkoopprofessional gaat verder, binnen de kaders van de geldende wet- en regelgeving, alle vormen van discriminatie tegen, met name oneerlijke of ongelijke behandeling op grond van geslacht, ras, handicap, etnische of culturele afkomst, godsdienst of maatschappijvisie, leeftijd of seksuele geaardheid.

c. Behandeling van werknemers

Binnen de kaders van de nationale wettelijke bepalingen beschermt hij de werknemers en hun gezondheid op de werkplek. De inkoopprofessional ondersteunt de voortdurende ontwikkeling van dit proces ter verbetering van de werkomgeving.

De inkoopprofessional respecteert, binnen de grenzen van de geldende wet- en regelgeving, het recht van vereniging voor werknemers. Hij stimuleert de duurzame bescherming van het milieu voor de huidige en toekomstige generaties. Wet- en regelgeving betreffende de bescherming van het milieu zal worden nageleefd en milieuvriendelijke acties van medewerkers worden aangemoedigd.

d. Omgaan met vertrouwelijke informatie

De inkoopprofessional draagt zorg voor de bescherming van handels- en bedrijfsgeheimen. Vertrouwelijke informatie en ook vertrouwelijke documenten zullen alleen aan derden worden onthuld of via andere vormen toegankelijk worden gemaakt met uitdrukkelijke toestemming of op rechterlijk bevel.

e. Social media

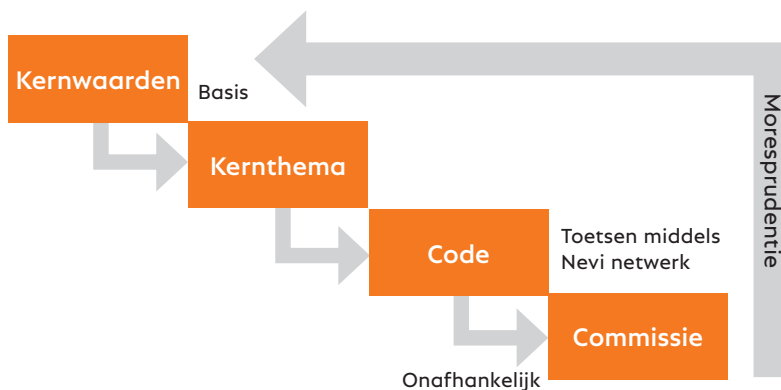
De inkoopprofessional is zich bewust van belangen van anderen bij het gebruik van social media, ook als hij een privémening verkondigt. Op grond van zijn positie zal de inkoopprofessional nagaan of en wat hij op persoonlijke titel kan publiceren.

IV Nevi Commissie Ethiek

De Nevi Gedragscode biedt in veel gevallen een antwoord op de vraag hoe in een bepaalde omstandigheid te handelen. Als de inkoopprofessional bij een urgent dilemma twijfelt en niet tot een doorbraak weet te komen, ook niet na consultatie van een collega, leidinggevende of vertrouwenspersoon binnen de organisatie, kan hij via het secretariaat van Nevi de Commissie Ethiek om advies vragen.

Ook als de inkoopprofessional een principieel antwoord wil op een vraag kan hij de Commissie om een generieke uitspraak of een normatief standpunt verzoeken. De uitspraken van de commissie zijn niet-bindend.

De Commissie zal ook proactief dilemma's op tafel leggen en de gedragscode middels zogenoemde 'moresprudentie' (ethische jurisprudentie) steeds aanpassen aan de actualiteit. Die aanpassingen zullen openbaar gemaakt worden.

De Nevi Commissie Ethiek bestaat uit vijf onafhankelijke, gezaghebbende en 'politiek neutrale' leden: een voorzitter, een secretaris, een extern ethicus, een vertegenwoordiger uit de (semi) publieke sector en een vertegenwoordiger uit de private sector. De leden zijn gehouden tot geheimhouding ten aanzien van alle persoonsgebonden informatie die hen uit hoofde van deze functie ter kennis is gekomen. Alle informatie wordt vertrouwelijk behandeld. In bijlage 2 is het reglement van de Nevi Commissie Ethiek opgenomen.

V Slotopmerkingen

De inkoopprofessional wordt opgeroepen om de Nevi Gedragscode actief te delen met zijn leveranciers en andere zakelijke partners om de naleving ervan te bevorderen. Ook wordt hij opgeroepen om zijn leveranciers te vragen de Nevi Gedragscode weer met diens contacten te delen om de principes zo breed mogelijk te delen in Nederland.

De inkoopprofessional zal ook zijn medewerkers en collega's informeren over de Nevi Gedragscode en over mogelijke veranderingen in de workflow die eruit voortvloeien. Het spreekt natuurlijk vanzelf dat het hem vrij staat om gedragscodes in te voeren met hogere eisen betreffende ethisch handelen dan de Nevi Gedragscode.

Bijlage 1: Hyperlinks van genoemde verdragen en verklaringen

'UN Global Compact'	http://goo.gl/99S7m
'ILO conventions'	http://goo.gl/SYS2Q
'Universal Declaration of Human Rights'	http://goo.gl/hxno
'UN Conventions on the Rights of the Child'	http://goo.gl/2F8IA
'Convention for the Elimination of All Forms of Discrimination of Women'	http://goo.gl/vTS3a
'OECD Guidelines for Multinational Companies'	http://goo.gl/dPNZM

Bijlage 2: Reglement

Nevi Commissie Ethiek

De taken van de Commissie Ethiek, die een adviserende functie heeft, luiden:

- ▶ Zaken beoordelen en toetsen aan de Nevi Gedragscode.
- ▶ Gevraagd en ongevraagd advies uitbrengen over ethische vraagstukken.
- ▶ Moresprudentie ontwikkelen en formuleren van beleid en richtlijnen op moreel vlak.
- ▶ Moresprudentie, adviezen en uitspraken publiceren zodat het ethisch standpunt van Nevi voor een ieder helder is.
- ▶ Het zelfvertrouwen versterken van Nevi-leden en andere belanghebbenden bij het inkoopproces voor wat betreft ethische kwesties.
- ▶ Bespreken van en zo nodig adviseren over maatschappelijke kwesties en ontwikkelingen met een relevante inkoop-impact die om een normatief standpunt van Nevi vragen.
- ▶ Dilemma's verduidelijken en argumentatiestructuren in kaart brengen.

De Commissie Ethiek toetst primair aan de Nevi Gedragscode. Voorts betreft de Commissie Ethiek standpunten en bevindingen van gerenommeerde en gezaghebbende belangenorganisaties in haar oordeelsvorming.

De Commissie Ethiek kent een brede samenstelling en bestaat uit vijf gezaghebbende leden. Het voorzitterschap wordt vervuld door een onafhankelijke persoon met een gezaghebbende maatschappelijke positie. De secretaris is bij voorkeur een jurist.

De Commissie kiest uit haar midden een vicevoorzitter. De voorzitter en de leden van de Commissie worden benoemd door het Algemeen Bestuur voor een periode van vier jaar. Herbenoeming is twee keer mogelijk voor een periode van telkens vier jaar. De secretaris stelt een rooster van aftreden op. De leden kunnen op eigen verzoek tussentijds aftreden.

Indien een Commissielid zijn verplichtingen die uit het lidmaatschap van de Commissie voortvloeien onvoldoende nakomt en/of bij gebleken ongeschiktheid kan het Commissielid, op voordracht van de voorzitter en vicevoorzitter en gehoord door de Commissie, door het Algemeen Bestuur worden ontheven uit zijn functie.

Profielen

Voorzitter

Een persoon met voldoende overzicht en statuur op grond van maatschappelijke functies om als voorzitter van de Commissie Ethiek weloverwogen besluiten te garanderen die kunnen rekenen op voldoende draagvlak binnen Nevi en de samenleving.

Leden van de commissie

Zijn onafhankelijk, politiek 'neutraal', maatschappelijk betrokken en kennen een diverse achtergrond qua sector.

Extern ethicus

Bezit wetenschappelijke expertise op ethisch vlak en bij voorkeur ook op het gebied van gedragscodes en arbitrage.

Verslaglegging

De Commissie komt zo vaak als noodzakelijk bijeen om adviesaanvragen van een oordeel te voorzien. Casussen kunnen ook achteraf ter toetsing worden voorgelegd.

De vergaderingen van de Commissie zijn niet openbaar. Ter vergadering kunnen slechts besluiten worden genomen indien tenminste de helft van het aantal leden aanwezig is. Besluiten worden met een gewone meerderheid van stemmen genomen. Van elke vergadering wordt een verslag/besluitenlijst gemaakt. De secretaris is hiervoor verantwoordelijk. De verslaglegging is vertrouwelijk.

De Commissie brengt jaarlijks aan het Algemeen Bestuur verslag uit van haar werkzaamheden in het afgelopen kalenderjaar.

Werkwijze

De voorzitter leidt de vergaderingen van de Commissie en is verantwoordelijk voor de externe vertegenwoordiging. Alleen schriftelijke verzoeken om advies worden door de Commissie in behandeling genomen. De Commissie kan voor haar eigen oordeelsvorming te allen tijde één of meer deskundigen om advies vragen of uitnodigen een vergadering bij te wonen.

Goedkeuring en wijziging van het Commissiereglement

Goedkeuring van dit Commissiereglement geschiedt door het Algemeen Bestuur. Voorstellen tot wijziging van het reglement worden door de Commissie gedaan. Elk voorstel tot wijziging moet worden goedgekeurd door het Algemeen Bestuur.

Over Nevi, het kennisnetwerk voor inkoop en supply management...

Nevi is hét kennisnetwerk voor inkoop en supply management. Als kenniscentrum van en voor inkoopprofessionals en een netwerk van circa 10.000 personen, maakt Nevi inkoopkennis toegankelijk voor iedereen die betrokken is bij het inkoopproces. Dit doet Nevi onder andere door het organiseren van congressen en netwerkbijeenkomsten, het geven van opleidingen en trainingen, het uitgeven van publicaties en het subsidiëren van hoogleraren, lectoren en promovendi op het gebied van inkoop- en supply management.

